

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 748/2016-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Sabínou Hodoňovou, Mariánske námestie 31, Žilina, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v exekučných konaniach vedených pod spisovými značkami: 0 Er 1068/2001, 0 Er 3593/2000, 0 Er 4131/2000, 10 Er 709/2012, 13 Er 407/2006, 13 Er 74/2004, 14 Er 424/2009, 14 Er 640/2009, 16 Er 1474/2012, 16 Er 99/2010, 3 Er 184/2014, 4 Er 135/2011, 4 Er 223/2012, 4 Er 515/2013, 4 Er 869/2011, 5 Er 189/2007, 5 Er 428/2007, 5 Er 732/2010, 8 Er 133/2005 a 8 Er 573/2007 - v časti rozhodovania o návrhoch na zastavenie exekúcie a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. septembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného

porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“ alebo „exekučný súd“) v exekučných konaniach vedených pod spisovými značkami: 0 Er 1068/2001, 0 Er 3593/2000, 0 Er 4131/2000, 10 Er 709/2012, 13 Er 407/2006, 13 Er 74/2004, 14 Er 424/2009, 14 Er 640/2009, 16 Er 1474/2012, 16 Er 99/2010, 3 Er 184/2014, 4 Er 135/2011, 4 Er 223/2012, 4 Er 515/2013, 4 Er 869/2011, 5 Er 189/2007, 5 Er 428/2007, 5 Er 732/2010, 8 Er 133/2005 a 8 Er 573/2007 - v časti rozhodovania o jeho návrhoch na zastavenie exekúcie.

2. V úvode sťažnosti sťažovateľ v právnom postavení povinného uvádza, že je proti nemu vedených niekoľko exekučných konaní. Sťažovateľ podal v jednotlivých exekučných konaniach návrhy na zastavenie exekúcie, pričom stav konania je podľa neho takýto:

„1. 16 Er/1474/2012 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 27. marca 2014 - t. j. pred 17 mesiacmi,

2. 4 Er/869/2011 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 19. februára 2013 - t. j. pred 30 mesiacmi

3. 13 Er/407/2006 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 19. februára 2013 - t. j. pred 30 mesiacmi... 30. decembra 2013 - t. j. pred 20 mesiacmi... 24. septembra 2013 - t. j. pred 23 mesiacmi

4. 16 Er/99/2010 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 7. mája 2013 t. j. pred 27 mesiacmi... 5. mája 2014 - t. j. pred 15 mesiacmi

5. 5 Er/189/2007 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 16. apríla 2013 - t. j. pred 28 mesiacmi

6. 8 Er/133/2005 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 30. decembra 2013 - t. j. pred 20 mesiacmi... 27. marca 2014 - t. j. pred 17 mesiacmi

7. 4 Er/ 223/2012 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 30. decembra 2013 - t. j. pred 20 mesiacmi

8. 0 Er/3593/2000 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 30. decembra 2013 - t. j. pred 20 mesiacmi

9. 8 Er/573/2007 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 30. decembra 2013 - t. j. pred 20 mesiacmi... 27. marca 2014 - t. j. pred 17 mesiacmi
10. 5 Er/428/2007 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 27. marca 2014 - t. j. pred 17 mesiacmi... 26. augusta 2014 - t. j. pred 12 mesiacmi
11. 14 Er/424/2009 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 30. decembra 2013 - t. j. pred 20 mesiacmi
12. 10 Er/709/2012 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 30. decembra 2013 - t. j. pred 20 mesiacmi
13. 13 Er/74/2004 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 30. decembra 2013 - t. j. pred 20 mesiacmi... 6. júla 2014 - t. j. pred 13 mesiacmi
14. 14 Er/640/2009 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 30. decembra 2013 - t. j. pred 20 mesiacmi
15. 3 Er/184/2014 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 30. decembra 2013 - t. j. pred 20 mesiacmi
16. 5 Er/732/2010 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 15. februára 2013 - t. j. pred 30 mesiacmi
17. 4 Er/515/2013 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 23. septembra 2013 - t. j. pred 23 mesiacmi
18. 0 Er/4131/2000 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 27. marca 2014 - t. j. pred 17 mesiacmi
19. 4 Er/135/2011 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 27. marca 2014 - t. j. pred 17 mesiacmi
20. 0 Er/1068/2001 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 24. marca 2014 - t. j. pred 17 mesiacmi
21. 4 Er/135/2011 - dátum podania návrhu na zastavenie konania... 24. marca 2014 - t. j. pred 17 mesiacmi.“

3. Ani o jednom z jeho návrhov na zastavenie exekúcie nebolo podľa sťažovateľa do dnešného dňa rozhodnuté.

4. Podľa sťažovateľa nápravu nečinnosti okresného súdu v danej veci nemôže dosiahnuť žiadnym účelným spôsobom. Zákon mu podľa jeho názoru „*nepriznáva účinný prostriedok nápravy nečinnosti súdu odlišný od ústavnej sťažnosti. Akékoľvek iné prostriedky sú len podnetmi na preskúmanie postupu súdu, avšak je to iba Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý môže súdu uložiť povinnosť vo veci sťažovateľa konať a v jeho veci rozhodnúť.*

Podnet adresovaný predsedovi súdu ani prípadný podnet adresovaný Verejnému ochrancovi práv sťažovateľ nepovažuje za efektívne prostriedky nápravy jeho situácie. Navyše, v uvedených prostriedkoch v danej situácii vníma aj ďalšie prietahy v konaní spôsobené prieskumom jeho vecí s tým, že v jeho sociálnom postavení takýto neefektívny prieskum môže spôsobiť iba ďalšie sťaženie jeho situácie.“

5. Veci, v ktorých sťažovateľ podal návrh na zastavenie exekúcie, nie sú podľa neho tak skutkovo náročné, aby o nich okresný súd musel konať 13 a v niektorých prípadoch až 30 mesiacov. Postup okresného súdu v konaní o návrhu na zastavenie exekúcie pritom nie je podľa názoru sťažovateľa právne zložitý. Návrhy tohto typu sú bežnou súdnu agendou, malo by teda dôjsť k ich rýchlemu a efektívnemu vybaveniu. Dĺžku konania, resp. nečinnosť zo strany okresného súdu sťažovateľ nepovažuje za konanie, ktoré je v súlade s požiadavkou prerokovania veci bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote. Čakanie na zaujatie stanoviska okresného súdu vo veci, ktorá patrí medzi obvyklú súdnu agendu, aj viac ako dva roky považuje za neprimerane dlhú dobu.

6. Finančné prostriedky sťažovateľa nestačia ani na úhradu trov exekúcií a v jeho prípade ani nemožno predpokladať, že sa táto situácia v dohľadnej dobe zmení. Sťažovateľ je „*s ohľadom na svoj zdravotný stav odkázaný na dávky vyplácané Sociálnou poisťovňou. Tieto dávky sú pritom v značnej miere zrazené v prospech jednotlivých exekúcií. Sťažovateľ sám pritom nemá a nikdy ani nebude mať prostriedky ani na to, aby uhradil aspoň trovy exekúcie. Možno teda predpokladať, že aj napriek tomu, že sú mu zrazené sumy z dávok vyplácaných Sociálnou poisťovňou, nedochádza ani k čiastočnému uspokojeniu oprávnených, ale finančné prostriedky ostávajú v rukách súdnych exekútorov, pričom trovy*

exekúcií budú napokon aj tak musieť hradiť jednotliví oprávnení. Čím neskôr dôjde k zastaveniu exekúcií, tým väčšie budú trovy exekúcie.“

7. Základnou povinnosťou súdu je podľa sťažovateľa zabezpečiť taký procesný postup v konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty. Postup okresného súdu v uvedených právnych veciach bol podľa jeho názoru neefektívny a nesmeroval k odstráneniu jeho právnej neistoty ako účastníka konania.

8. V závere sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v označených exekučných konaniach, okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľovi priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 30 000 €, ako i úhradu trov právneho zastúpenia.

9. Schválením dodatku č. 1 k rozvrhu práce ústavného súdu na obdobie 1. marca 2016 až 28. februára 2017 došlo k prerozdeleniu nevybavených vecí pridelených sudcovi Ľubomírovi Dobříkovi a náhodným výberom bola vec pridelená 14. septembra 2016 sudcovi Sergejovi Kohutovi, ktorý je členom III. senátu ústavného súdu.

II.

10. V rámci prípravy predbežného prerokovania veci si ústavný súd vyžiadal od okresného súdu prehľad úkonov v jednotlivých konaniach, tak ako ich označil sťažovateľ.

Z prehľadu úkonov, tak ako ich prezentoval okresný súd, vyplýva tento stav jednotlivých konaní, pričom ústavný súd sa v zmysle odôvodnenia sťažnosti sústredil výlučne na tú etapu konania okresného súdu (a to v súlade s odôvodnením sťažnosti), v ktorej rozhodoval o jednotlivých návrhoch sťažovateľa na zastavenie exekúcie (okresný

súd rozhodoval aj o námietkach sťažovateľa podaných proti exekúciám, ako aj o iných podaniach sťažovateľa, pozn.):

- v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 0 Er 3593/2000 sťažovateľ podal 26. novembra 2012 návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd 10. marca 2014 rozhodol tak, že exekúciu zastavil (uznesenie je právoplatné),

- v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 0 Er 4131/2000 sťažovateľ podal 26. novembra 2012 návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd 10. marca 2014 rozhodol tak, že exekúciu zastavil (uznesenie je právoplatné),

- v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 10 Er 709/2002 sťažovateľ podal 16. septembra 2012 návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd 10. marca 2014 rozhodol tak, že exekúciu zastavil (uznesenie je právoplatné),

- v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 13 Er 407/2006 sťažovateľ podal 20. februára 2013 prvý návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd 16. júla 2013 rozhodol tak, že ho zamietol; dňa 30. decembra 2013 podal sťažovateľ druhý návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd nestihol rozhodnúť, keďže pohľadávka bola vymožená a súdny exekútor 6. februára 2015 vrátil poverenie na vykonanie exekúcie okresnému súdu,

- v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 16 Er 1474/2012 sťažovateľ podal 4. marca 2013 návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd rozhodol 7. marca 2014 tak, že ho zamietol (sťažovateľ odvolanie nepodal, uznesenie je právoplatné),

- v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 223/2012 sťažovateľ podal 16. septembra 2013 návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd rozhodol 7. marca 2014 tak, že ho zamietol (sťažovateľ odvolanie nepodal, uznesenie je právoplatné),

- v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 732/2010 podal sťažovateľ 21. februára 2014 návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd 14. mája 2014 rozhodol tak, že ho zamietol, sťažovateľ proti nemu podal odvolanie; 6. marca 2015 okresný súd opäť rozhodol o návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie z 21. februára 2014 tak, že ho zamietol (sťažovateľ nepodal odvolanie, uznesenie je právoplatné),

- v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 133/2005 sťažovateľ podal 16. júla 2012, 16. septembra 2013 a 30. decembra 2013 návrhy na zastavenie exekúcie, o ktorých okresný

súd rozhodol 10. marca 2014 tak, že návrh zamietol (sťažovateľ odvolanie nepodal, uznesenie je právoplatné),

- v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 573/2007 podal sťažovateľ 16. septembra 2013 návrh na zastavenie konania, o ktorom okresný súd 10. marca 2014 rozhodol tak, že ho zamietol, sťažovateľ podal odvolanie, Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 2 CoE 2/2015 z 11. marca 2015 uznesenie okresného súdu o zamietnutí potvrdil (uznesenie je právoplatné),

- v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Er 1068/2001 bol okresnému súdu 26. novembra 2012 doručený prostredníctvom súdneho exekútora návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd potom, ako si vyžiadal vyjadrenie oprávneného a následne povinného, rozhodol 10. marca 2014 tak, že ho zamietol; sťažovateľ podal 7. apríla 2014 odvolanie, o ktorom ešte nebolo rozhodnuté,

- v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Er 74/2004 sťažovateľ podal 4. marca 2013 návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd rozhodol 13. augusta 2013 tak, že ho zamietol, sťažovateľ preto podal 4. decembra 2013 odvolanie, ktorému krajský súd nevyhovел a uznesením sp. zn. 1 CoE 44/2015 z 19. mája 2015 uznesenie okresného súdu potvrdil; 20. novembra 2013 a 30. decembra 2013 podal sťažovateľ ďalšie návrhy na zastavenie exekúcie,

- v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Er 424/2009 sťažovateľ podal 16. septembra 2013 návrh na zastavenie exekúcie, ktorý okresný súd zaslal 9. decembra 2013 na vyjadrenie oprávnenému (14. januára 2014 oprávnený k nemu zaujal stanovisko), od 8. júla 2014 do 16. septembra 2015 bol spis pripojený k spisu sp. zn. 13 Er 407/2006, 27. októbra 2014 bol prostredníctvom súdneho exekútora doručený okresnému súdu ďalší návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie,

- v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 99/2010 bol okresnému súdu 16. júla 2012 doručený návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd 7. marca 2013 rozhodol tak, že ho zamietol, sťažovateľ podal 13. mája 2013 odvolanie; 16. septembra 2013 podal sťažovateľ ďalší návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd 7. marca 2014 rozhodol tak, že ho zamietol, sťažovateľ podal 27. marca 2014 odvolanie; 23. júla 2014 podal sťažovateľ ďalší návrh na zastavenie exekúcie,

- v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Er 184/2014 bol 23. júna 2014 okresnému súdu prostredníctvom súdneho exekútora doručený návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie,

- v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 135/2011 odvolanie sťažovateľa podané proti uzneseniu okresného súdu o nevyhovení jeho námietkam podaným proti exekúcii vyhodnotila 27. marca 2014 zákonná sudkyňa ako návrh na zastavenie exekúcie, ktorý bol 16. júna 2014 zaslaný na vyjadrenie oprávnenému (6. októbra 2014 k nemu oprávnený zaujal stanovisko),

- v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 869/2011 sťažovateľ podal 16. septembra 2013 návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd 7. marca 2014 rozhodol tak, že ho zamietol, sťažovateľ podal 27. marca 2014 odvolanie, okresný súd 16. júna 2014 vyžiadal viaceré správy a pripojenie súvisiacich spisov, 2. októbra 2014 bolo doručené vyjadrenie oprávneného,

- v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 428/2007 podal sťažovateľ 16. júla 2012 a 16. septembra 2013 návrh na zastavenie exekúcie, o ktorých bolo okresným súdom 7. marca 2014 rozhodnuté tak, že ich zamietol, sťažovateľ podal 27. marca 2014 odvolanie, v januári 2015 bol spis predložený krajskému súdu, pričom 10. marca 2015 bol spis vrátený bez meritórneho rozhodnutia (nebolo rozhodnuté o námietkach), po rozhodnutí o námietkach bol spis opätovne predložený krajskému súdu, ktorý uznesením sp. zn. 8 CoE 7/2016 z 26. februára 2015 zrušil odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie,

- v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 515/2013 sťažovateľ podal 23. septembra 2013 návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd 7. marca 2014 rozhodol tak, že ho zamietol, sťažovateľ preto podal 27. marca 2014 odvolanie, s ktorým spojil opätovný návrh na zastavenie exekúcie,

- v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Er 640/2016 sťažovateľ podal 4. marca 2013 návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd 5. apríla 2013 rozhodol tak, že ho zamietol, 30. decembra 2013 podal sťažovateľ ďalší návrh na zastavenie exekúcie, ktorý bol 16. júna 2014 zaslaný oprávnenému na vyjadrenie (ktorý 20. októbra 2014 k nemu zaujal stanovisko), 6. októbra 2014 aj súdny exekútor navrhol exekučné konanie zastaviť,

- v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 189/2007 sú účastníkmi konania

a

III.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

14. Podstatou sťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľa na ochranu pred postupom exekučného súdu v konaniach o rozhodovaní o jeho návrhoch na zastavenie exekúcie v označených konaniach, ktorým malo byť porušené jeho

základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K rozhodovaniam o návrhoch na zastavenie exekúcie v konaniach vedených na okresnom súde pod spisovými značkami: 0 Er 3593/2000, 0 Er 4131/2000, 10 Er 709/2002, 13 Er 407/2006, 16 Er 1474/2012, 4 Er 223/2012, 5 Er 732/2010, 8 Er 133/2005, 8 Er 573/2007

15. Ako možno vyvodiť z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu, zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu označeného práva nečinnosťou tohto orgánu nemôže dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 637/2013). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je totiž to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť

zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

16. Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd v čase podania ústavnej sťažnosti (september 2015) už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh označených konaní pri rozhodovaní o návrhoch na zastavenie exekúcie, prípadne priet'ahy v ňom (IV. ÚS 214/03, II. ÚS 1/05), keďže v tom čase už bolo o týchto návrhoch sťažovateľa meritórne rozhodnuté (avšak spis ešte nebol predložený odvolaciemu súdu, resp. už bolo právoplatne rozhodnuté), v dôsledku čoho bola odstránená jeho právna neistota.

17. Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K rozhodovaniam o návrhoch na zastavenie exekúcie v konaniach vedených na okresnom súde pod spisovými značkami: 0 Er 1068/2001, 13 Er 74/2004, 14 Er 424/2009, 16 Er 99/2010, 3 Er 184/2014, 4 Er 135/2011, 4 Er 869/2011, 5 Er 428/2007, 4 Er 515/2013 a 14Er/640/2016

18. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

19. V prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v konaní pred všeobecným súdom, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje preukázanie využitia právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa § 62 a nasl. zákona

č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

20. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré mal k dispozícii podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

21. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle citovaných zákonov zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti...“. Napokon, podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky...“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych

prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

22. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

23. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ v posudzovaných veciach nesplnil (a ani kvalifikovane nepreukázal) požiadavku namietania priet'ahov v konaní pred orgánom štátnej správy súdov a ani nepreukázal, že ju nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V nadväznosti na to ústavný súd dodáva, že „povinnosť vyčerpania dostupných a účinných prostriedkov ochrany základných práv a slobôd, porušenie ktorých sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, tiež vyžaduje, aby sťažovateľ konal v súlade s pravidlami, ktoré s uplatnením daného prostriedku súvisia. Nekonanie týmto spôsobom... má za následok nesplnenie sťažovateľovej povinnosti vyčerpať dostupný prostriedok ochrany svojich práv.“ (III. ÚS 44/03, I. ÚS 484/2013).

24. Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Ku konaniu vedenému na okresnom súde pod sp. zn. 5 Er 189/2007

25. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil

sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva a lebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

26. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 5 Er 189/2007 sú účastníkmi konania iné osoby ako sťažovateľ (a to [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ] pozn.), preto postupom okresného súdu v označenom konaní nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľovho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

27. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

28. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

29. Ústavný súd v okolnostiach posudzovaných vecí v závere zdôrazňuje, že toto rozhodnutie (vo vzťahu k postupu okresného súdu pri rozhodovaní o návrhoch sťažovateľa na zastavenie exekúcie, o ktorých ešte nebolo právoplatne rozhodnuté) nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sťažovateľ v týchto veciach v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v konaniach o rozhodovaní o jeho návrhoch na zastavenie exekúcie, o ktorých ešte nebolo rozhodnuté, dochádza k zbytočným priet'ahom, a využití účinného prostriedku nápravy predložil ústavnému súde novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2016